

Contactpersoon

S. Haksteeg

T 06 8192 0051

E s.haksteeg@dordrecht.nl

MEMO

Geachte

Van Rik van der Linden
Aan Commissie Gezond, Sociaal & Zorgzaam
Datum 3 juli 2024
Betreft Aanvullende informatie n.a.v. Motie versterken relaties met Relatieloket

commissieleden,

Tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota 2025 heeft de fractie ChristenUnie SGP de motie 'Versterken relaties met Relatieloket' ingediend. Tijdens de bespreking van de motie in uw commissie op 2 juli 2024, heb ik toegezegd om de aanvullende informatie met u te delen.

In dit memo ontvangt u meer informatie over de volgende twee onderzoeksvragen:

1. Hoe is het Relatieloket in Hendrik-Ido-Ambacht ingericht (focus, werkwijze etc) en welke rol speelt daarnaast het lokale wijkteam en de praktijkondersteuner huisarts in het bespreken van relatieproblematiek met inwoners?
2. Wat is de werkwijze in Dordrecht wanneer inwoners zich melden met relatieproblemen? Welke rol spelen de Sociale Wijkteams (Dordrecht Sociaal) en praktijkondersteuner huisarts (POH'er).

Relatieloket in Hendrik-Ido-Ambacht

Het Relatieloket heeft de insteek om te adviseren over het oplossen van (beginnende) relatieproblemen, het voorkomen dat partners uit elkaar gaan. Dus nog voordat een echtscheiding aan de orde is. Hendrik-Ido-Ambacht (vanaf nu: HIA) is oktober 2023 gestart met dit loket, een samenwerking tussen Stichting de Vluchtheuvel (christelijke psychosociale hulpverlening) en het Adviespunt Scheiden, Kind & Ouderschap (SKO). Het loket staat open voor alle inwoners.

De opzet is dat er gewerkt wordt aan het versterken van de relatie of aan relatieherstel. Echtparen kunnen gebruik maken van het wekelijkse inlooppreekuur. Grofweg zijn er twee sporen:

- Echtpaar meldt zich en met behulp van één gesprek worden ze op weg geholpen;
- Door middel van 4 tot 5 (partner)gesprekken wordt methodisch gewerkt aan versterking of relatieherstel (aandacht voor communicatie, knelpunten binnen de relatie etc.). Dit is een vorm van kortdurende hulpverlening.

De ervaring in HIA van de afgelopen 6 maanden is dat circa 10 – 15 echtparen gebruik hebben gemaakt van het spreekuur. Waarvan circa 75% voor relatieversterking/herstel en 25% voor echtscheiding. Bij de groep van relatieversterking bleek dat de relatieproblemen al verdiept waren en

relatieherstel al een gepasseerd station bleek te zijn. Met als resultaat dat partners alsnog uit elkaar gaan. Omdat het Relatieloket recent is gestart, is het echter nog te vroeg om conclusies te trekken over de effectiviteit.

Andere ontwikkelingen in HIA zijn om in samenwerking met het lokale team, themabijeenkomsten te organiseren in het kader van relatieproblematiek en -herstel. Zowel bijeenkomsten in samenwerking met kerken (vanuit de christelijke identiteit), maar ook 'neutrale' bijeenkomsten. Ook wordt aandacht gevraagd voor de zogenaamde 'life-events' zoals rouw & verlies, geboorte van een kind, werkloosheid. Omdat dit ook periodes zijn die kunnen zorgen voor spanningen in een relatie.

In HIA wordt gewerkt met de praktijkondersteuner Jeugd (POH Jeugd), maar op basis van de beschikbare informatie hebben daar nog geen doorverwijzingen naar het Relatieloket plaatsgevonden.

Werkwijze in Dordrecht

Dordrecht Sociaal heeft drie 'labels': Buurtwerk, R-Newt en het Sociaal Wijkteam Dordrecht. Dat betekent in de praktijk dat inwoners op verschillende plekken in de stad terecht kunnen met hun vragen ('voordeuren Dordrecht Sociaal'). De ontwikkeling die Dordrecht Sociaal momenteel inzet, is het implementeren van een geïntegreerde aanpak bij alle voordeuren, waarbij de kennis en expertise van alle medewerkers van Dordrecht Sociaal, beschikbaar is voor de inwoners van Dordrecht en zo optimaal benut kan worden.

De huidige werkwijze bij het label Sociaal Wijkteam, is dat inwoners van alle leeftijden daar met hun vragen terecht kunnen. Dat geldt voor vragen over bijvoorbeeld opvoeden en opgroeien, maar ook over relaties en (beginnende) relatieproblemen. In de praktijk werkt het zo, dat een inwoner dan gekoppeld kan worden aan een Algemeen Maatschappelijk Werker (AMW'er), die de inwoner dan vervolgens op weg kan helpen in één of enkele gesprekken. Een inwoner kan ook gewezen worden op het Adviespunt SKO of de mogelijkheid van relatietherapie (voor eigen kosten van de inwoner; zie ook verderop in dit memo).

Adviespunt Scheiden, Kind & Ouderschap (SKO)

Het Adviespunt, onderdeel van de opdracht aan Dordrecht Sociaal en ook één van de voordeuren, richt zich vooral op de preventie van escalaties van scheidingen en de-escalatie bij reeds ontstane conflicten. Reden hiervoor is dat we weten dat een groot deel van de caseload van jeugdhulpverleners en jeugdbeschermers kinderen betreft die te maken hebben met ouders die (al dan niet recent) zijn gescheiden of dit in de nabije toekomst gaan doen.

Een belangrijk onderdeel is het laagdrempelig en toegankelijk verstrekken van informatie en advies over scheiden, uit elkaar gaan en gescheiden ouderschap om te voorkomen dat ouders en hun kinderen in een kwetsbare positie terecht komen. Ook biedt het Adviespunt ondersteuning aan professionals.

Het Adviespunt kan inwoners ook ondersteunen wanneer zij vragen hebben over relaties en (beginnende) relatieproblemen. De ervaring van het Adviespunt in Dordrecht is, dat vaak één van de partners binnenloopt bij het spreekuur, met de

Datum

vraag: ik overweeg uit elkaar te gaan, wat moet ik doen? Het Adviespunt vraagt dan altijd eerst: wat heb je gedaan om de relatie te redden? Een inwoner kan dan in één of meerdere gesprekken op weg geholpen worden, waarbij gewezen kan worden op relatietherapie in het vrije circuit. Dit dienen ouders zelf te bekostigen. De kosten hiervan lopen uiteen en zijn afhankelijk van de aanbieder, het aantal en de duur van de sessies (circa € 800 wordt als minimum bedrag gehanteerd).

Relatietherapie wordt niet vergoed vanuit de zorgverzekering (basisverzekering, omdat deze vorm van therapie niet onder eerstelijns psychologische zorg of generalistische basis GGZ valt). Alleen als relatietherapie onderdeel is van de behandeling van een psychische stoornis, kan de basisverzekering de relatietherapie vergoeden. Relatietherapie kan in sommige gevallen wel vergoed worden vanuit een aanvullende verzekering.

Het Adviespunt heeft in Dordrecht niet de mogelijkheid om, zoals in HIA, zelf een light-vorm van relatieherstel en/of -versterking aan te bieden. In HIA is dit kortdurend (tot 5 gesprekken), vrijblijvend en 'gratis'¹ voor de inwoner. Zoals eerder gezegd, zijn er nog geen conclusies te trekken over de effectiviteit. In de kern is het ook een maatschappelijk vraagstuk: is het vanuit maatschappelijk oogpunt wenselijk om (complexe) scheidingen te voorkomen?

Desondanks worden inwoners in Dordrecht dus wel op weg geholpen met vragen over relatieproblemen of -herstel. Omdat het Adviespunt al enkele jaren actief is, krijgen zij inwoners die vragen hebben over relaties of scheiden doorverwezen vanuit meerdere organisaties. Zo worden inwoners naar het Adviespunt verwezen vanuit scholen, het Sociaal Wijkteam, maar ook door de praktijkondersteuners huisarts (POH'er Jeugd). Ook bij de POH'er Jeugd kan men terecht met vragen over relaties.

Ik verwacht u hiermee geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Drs. H. (Rik) van der Linden

Wethouder Mobiliteit & Infrastructuur,
Gezondheid & Jeugdzorg, Groenblauwe
Stad, Cultuur

¹ Hendrik-Ido-Ambacht bekostigt circa 10 trajecten van maximaal 5 gesprekken á 1,5 uur per koppel. Dit kost circa € 10.000.